

Västerås kommun

info@vasteras.se

Rektorn vid Skallbergsskolan

asa.sandberg@vasteras.se

Beslut för grundskola och grundsärskola

efter tillsyn av Skallbergsskolan
i Västerås kommun

Tillsyn i Skallbergsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Västerås kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Skallbergsskolan besöktes av Skolinspektionen den 14 maj 2014.

Fakta om skolenheten

Skallbergsskolan är en kommunal skola i Västerås kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1-5 samt grundsärskola årskurs 1-6. Vid tidpunkten för tillsynen hade skolan totalt 353 elever. Av dessa går 71 elever i förskoleklass, 261 går i grundskolan och 21 går i grundsärskolan. Av eleverna i grundsärskolan går nio elever med inriktning träningsskola. Skolan leds av en rektor och är indelad i fem pedagogiska arbetslag.

Kunskapsresultat

Grundskola årskurs 3

Enligt Skolverkets statistik för de nationella ämnesproven i årskurs 3 läsåret 2012/13 varierade andelen elever som uppnådde kravnivån på de olika delproven i matematik mellan 66,7 och 95,6 procent. Detta kan jämföras med motsvarande värden för riket som var 77,9 respektive 95,1 procent. I ämnet svenska varierade andelen elever som uppnådde kravnivån på de olika delproven mellan 94,3 och 82,9 procent. Motsvarande andel för riket var 97,1 procent respektive 87,5 procent. Enligt skolans egna uppgifter var andelen elever i årskurs 3 som uppnådde kunskapskraven i matematik och svenska 83,7 respektive 90,6 procent vid läsårets slut 2013.

Grundsärskola

Enligt skolans egna bedömningar uppnådde samtliga elever i grundsärskolan målen i de ämnen de fick undervisning i vid läsårets slut 2013.

Helhetsbedömning

Skallbergsskolan har de senaste åren genomgått ett antal rektorsbyten och nuvarande rektor anställdes inför innevarande läsår. Skolinspektionens samlade bedömning är att skolan i många avseenden fungerar väl i förhållande till de områden som Skolinspektionen har granskat. Det finns dock områden som måste förbättras för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till.

Skolans rektor bedöms ha ett fungerande pedagogiskt ledarskap och driver skolans utveckling framåt genom att tillsammans med personalen planera, följa upp och utvärdera åtgärder av betydelse för måluppfyllelsen. Skolinspektionen bedömer dock att det systematiska kvalitetsarbetet måste vidareutvecklas. Skolan behöver rutiner för att systematiskt analysera verksamhetens resultat på skolövergripande nivå samt använda analysen som underlag för att utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet behöver också dokumenteras för att ge en samlad bild av skolans planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Skolinspektionens tillsyn visar vidare att det finns brister i skolans rutiner för att anmäla elevers eventuella behov av särskilt stöd samt i arbetet med att utarbeta åtgärdsprogram. Skolan måste också vidta åtgärder så att de elever som behöver studiehandledning på modersmålet ges det. Även skolans plan mot kränkande behandling måste utvecklas.

Skolinspektionens tillsyn visar därutöver att eleverna saknar tillgång till personal med kompetens att tillgodose deras behov av studie- och yrkesvägledning.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på de brister som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Västerås kommun att vidta nedanstående åtgärd för att avhjälpa påtalade brist. De vidtagna åtgärderna ska senast den 19 september 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Västerås kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att det av skolans plan mot kränkande behandling framgår vilka åtgärder som avser vilken verksamhet samt vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen för varje verksamhet se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionen konstaterar att det finns brister i Skallbergsskolans plan mot kränkande behandling. Skolinspektionen har tagit del av Skallbergsskolans "Plan mot diskriminering och kränkande behandling" som avser 2014. Enligt rektorn är planen gemensam för grundskolan och grundsärskolan. Av planen framgår ett antal åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Enligt Skolinspektionens bedömning framgår det dock inte vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. Det finns inte heller någon redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts. Det framgår inte heller vilka åtgärder som avser grundskolan och vilka åtgärder som avser grundsärskolan. Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att om skolan väljer att ha en plan som är gemensam för flera olika verksamheter måste det tydligt framgå vilka åtgärder som avser vilken verksamhet.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i skolans plan mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristen.

Författning

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Västerås kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att den som uppmärksammar att det kan befaras att en elev riskerar att inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäler det till rektorn.
- Se till att åtgärdsprogram beslutas av rektorn och att det framgår hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.
- Se till studiehandledning på modersmålet ges till de elever som har behov det.

Motivering*Anmälan till rektorn och åtgärdsprogram*

Av skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn.

Av intervju med rektorn framgår att rektorn närvarar vid klasskonferenser en gång per termin då man bland annat går igenom elevernas måluppfyllelse och eventuella behov av särskilt stöd. Av Skolinspektionens intervjuer med rektorn, lärare samt personal från elevhälsan framgår att personal som vid andra tillfällen uppmärksammar att en elev riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, anmäler detta till specialpedagogen. Läraren och specialpedagogen utreder därefter elevens behov av särskilt stöd. Om utredningen visar att eleven har behov av särskilt stöd beslutar specialpedagogen om åtgärdsprogram. Av intervju med rektorn och personal från elevhälsan framgår vidare att anmälningar och utredningar om eventuellt behov av särskilt och åtgärdsprogram inte rutinemässigt föredras för rektorn och att rektorn har kännedom om många, men inte alla aktuella åtgärdsprogram på skolan. Av intervju med rektorn framgår att rektorn inte har överlåtit beslutanderätten om åtgärdsprogram till någon annan.

Skolinspektionen bedömer att skolans rutiner för att anmäla oro för att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, brister genom att anmälan inte alltid görs till rektorn och inte heller alltid kommer till rektorns kännedom på annat sätt. Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att rektorn saknar möjlighet att säkerställa att elevernas behov av särskilt stöd utreds skyndsamt då hon saknar kännedom om vilka elever som riskerar att inte nå kunskapskraven. Skolinspektionen bedömer vidare att skolans rutiner för att besluta om åtgärdsprogram brister genom att inte rektorn själv, eller annan genom delegation behörig person, beslutar om åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har även tagit del av några exempel på åtgärdsprogram som har utarbetats vid Skallbergsskolan. I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har granskat framgår inte på vilket sätt skolan avser att följa upp och utvärdera de insatta åtgärderna.

Studiehandledning på modersmålet

Av skolförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål om en utredning av särskilt stöd visar att eleven är i behov detta.

Av Skolinspektionens intervjuer med rektorn och lärare framgår att det finns elever på Skallbergsskolan som har behov av studiehandledning på modersmålet men som inte får det. Rektorn uppger att den studiehandledning som tidigare har givits har varit otillfredsställande och att man håller på att se över hur elevernas behov av studiehandledning på modersmålet kan tillgodoses nästa läsår.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister vad avser skolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Västerås kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att det vid skolenheten bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Se till att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i författningarna. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Tillsynen visar att det finns brister i Skallbergsskolans systematiska kvalitetsarbete. Av utredningen framgår att rektorn tillsammans med lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling på individ- och gruppnivå samt resultaten av värdegrundsarbetet. Uppgifterna analyseras och med utgångspunkt i den analys som genomförs identifieras relevanta utvecklingsinsatser. Av intervju med rektorn framgår dock att det systematiska kvalitetsarbetet är under utveckling.

Det finns ännu ingen kvalitetsrapport eller annan samlad dokumentation över det kvalitetsarbete som bedrivs på skolan. Det saknas även en dokumenterad sammanställning av elevernas kunskapsutveckling över tid och på skolövergripande nivå som kan fungera som underlag för att planera, följa upp och utveckla utbildningen.

För att säkerställa att inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet är de nationella mål som finns uppsatta i författningarna är en dokumenterad sammanställning av kunskapsresultaten på skolövergripande nivå ett väsentligt underlag för fortsatt planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Med anledning av att ett sådant underlag saknas är Skolinspektionens samlade bedömning att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete och i dokumentationen av detta.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristerna.

Författning

4 kap. 4 och 6 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Västerås kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att eleverna har tillgång till personal med kompetens att tillgoda deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.

Motivering

I skollagen anges att elever i alla skolformer utom i förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning.

Av intervju med rektorn framgår att det vid Skallbergsskolan inte finns någon personal med kompetens för att ge eleverna studie- och yrkesvägledning.

Sammanfattningsvis visar utredningen att eleverna inte har tillgång till personal med kompetens att tillgodose deras behov av studie- och yrkesvägledning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 29 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Kristina Dhenstrand
Beslutsfattare/utredare

Liselotte Fredzell
Föredragande/utredare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.